

NEDRE GLOMMA OG OMLAND FISKEADMINISTRASJON

Fra
Nedre Glomma og omland
fiskeadminstrasjon
v/ Kjell Cato Strand
Brusemyrtoppen 11D
1739 BORGENHAUGEN

Konto: 10800720643
Org nr: 985642966
E-post: kj1478cs@online.no
Mobil: 995 64 403
Hjemmeside: <http://www.ngofa.no/>

medlem av

Organisasjon for fiskerettshavere i
lakse- og sjørrettførende vassdrag

Postadresse: Postboks 9354 Grønland
N-0135 Oslo
Kontoradresse: Schweigaardsgate 34 C, Oslo
Telefon: 22 05 48 70/ 45 02 16 37
E-post: post@lakseelver.no
Org nr: 971281693
Bankgiro: 8101 05 37886
Internett: www.lakseelver.no

Til
NVE,
postboks 5091 Majorstuen,
0301 Oslo

Sendt på e-post til: nve@nve.no

Kopi:

Skiptvet kommune Postboks 115 1806 SKIPTVET
Askim kommune Postboks C 1801 ASKIM
Østfold fylkeskommune Postboks 220 1702 SARPSBORG
Fylkesmannen i Østfold Postboks 325 1502 MOSS

Oslo / Sarpsborg 05.02.2014

Høring av konsesjonspliktavurdering for utvidelse av Vamma kraftverk i Skiptvet kommune i Østfold fylke

- **Krav om tiltaket skal konsesjonsbehandles**

Norske lakseelver og Nedre Glomma og Omland Fiskeadministrasjon framholder at tiltaket kan medføre skade og ulempe av slik betydning for allmenne interesser, at det oppstår konsesjonsplikt.

Dette enten ved at uforutsette utfall eller planlagte stopp medfører raske vannstandsendringer slik at laks og rogn i Glomma og Aagaardselva strander og dør. I en konsesjonsbehandling vil en måtte vurdere pålegg av tekniske løsninger som for eksempel sikkerhetsventiler. I behandlingen vil det i tillegg måtte vurderes regler for hvordan planlagte reduksjoner i vannføring skal gjennomføres.

Om organisasjonene

Nedre Glomma og Omland Fiskeadministrasjon (NGOFA) og er en sammenslutning av 11 jeger- og fiskerforeninger tilsluttet NJFF, fire kommuner og grunneiere med interesser til Nedre Glomma og omland.

NGOFA er en organisasjon som drives på non-profit basis, og skal gjennom leiekontrakter utnytte fisket i Nedre Glomma til fordel for allmennheten. NGOFA organiserer salg av fiskekort for den delen av Glommavassdraget der foreningen leier fiskerett. I tillegg til oppleie og tilrettelegging for fiske, driver NGOFA oppsyn, fangstrapportering, biotopforbedring, overvåking, kultivering, utfisking av oppdrettsfisk og utarbeiding av driftsplan. Totalt sett bidrar foreningen med mellom 4000 til 4500 dugnadstimer.

Norske Lakseelver er en næringsorganisasjon for rettighetshavere til fiske i vassdrag med laks, sjøaure og sjørøye, men også andre med ønske om bevaring av villaks kan bli medlem.

Organisasjonen representerer fiskerettshavere og elveierlag i 70 lakseførende vassdrag. Medlemslagene er spredt over hele landet fra Lakselv og Kongsfjordelva i nord til Mandalselva og Otra i sør. Gjennom medlemslagene representerer Norske Lakseelver omlag 7000 fiskerettshavere. Det utgjør ca 70 % av alle rettighetshavere til laksevassdrag i Norge.

Laksen i Glomma og Aagaardselva

Laksen i Glomma og Aagaardselva utgjør en viktig kilde til rekreasjon i et bynært område med mange brukere. I tillegg representerer laksen her en viktig del av biologiske mangfoldet gjennom at sin unike genetiske profil som er et resultat av 10 000 år med evolusjon. Laksen er således godt tilpasset de lokale miljøforholdene. Dette er verdier det er vel verd å ta vare på. I tillegg vil en ved å ivareta laksens krav, samtidig legge til rette for gode leveforhold for en rekke andre arter.

Laksen i Glomma er virkelig under sterkt press. Dette både p.g.a. regulering (raske vannstandsendringer), forurensning og innblanding av rømt oppdrettsfisk. I [NINA-rapport 976](#) er bestanden kategorisert som kritisk utryddningstruet. Restbestanden er beregnet til 1% av den opprinnelige (se tabell under).

Vassdragsnummer	Vassdrag	Regional gj.sn. årsprosent 1989-2012	Regional restandel villaks 2012	Lokal gj.sn. årsprosent 1989-2012	Lokal restandel villaks 2012	Forslag til kategori pga. rømt oppdrettslaks	Datagrunnlag 2012
001.1Z	Enningdalselva	6	83	2	94	God	Lokale data
002.Z	Glomma / Ågårdselva	6	83	33	1	Kritisk	Lokale data

I et siste forsøk på å redde Glommalaksen, har Borregård finansiert byggingen av et smoltanlegg til 9 millioner kr. Anlegget drives på dugnad av NGOFA. For at laksen på sikt skal greie seg selv, er den helt avhengig vannforholdene.

Slik det er nå, er det Aagaardselva som ivaretar det lille som er igjen av naturlig produksjon i vassdraget. Det er derfor viktig at produksjonen maksimeres her, mens Glomma ligger nede med brukket rygg. I Aagaardselva er de naturlige forholdene for lakseproduksjon svært gode, med unntak av en alt for lav minstevannføring vinterstid (1m^3) og stranding av yngel ved raske vannstandsendringer. Vedlagt følger rapport fra en episode som et eksempel på hvordan reguleringen dreper lakseyngel.

For øvrig er vi ikke enig i tiltakshavers vurderinger av området nedtrøms tiltakets verdi for laksefisk. P.g.a. svært risikofylt nedvandringsvei (passering av turbiner) for eventuelle smolt som produseres i området ved dagens tilstand, vurderes influensområdet å ha liten til middels verdi for anadrom fisk. Vi mener at en slik vurdering vil måtte ta høyde for at senere vil gjøres tiltak ved Sarpefossen for å få smolt og gytefisk trygt forbi turbinene. Vurderingen må således ta utgangspunkt i en tilstand med trygge utvandringsforhold.

Med vennlig hilsen

Kjell Cato Strand
leder, NGOFA

Torfinn Evensen
Generalsekretær, Norske
lakseelver